

Dosarul nr. 3r-238/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (judecător G. Grozav)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecători N. Budăi, V. Mihaila și I. Muruianu)

DECIZIE

12 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Vitalie Burciu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vitalie Burciu împotriva CCL-231 și ÎM „Infocom“ cu privire la anularea ordinelor de încasare a numerarului, excluderea de pe cont a sumelor bănești, recunoașterea dreptului încălcat și repararea prejudiciului material și moral cauzat,

împotriva încheierii din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care cererea de apel depusă de Vitalie Burciu împotriva hotărârii din 31 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost restituită,

c o n s t a t ă :

La 17 octombrie 2016, Vitalie Burciu a depus cerere de chemare în judecată împotriva CCL-231 cu privire la anularea ordinului de încasare a numerarului nr. 132295817 pentru luna iulie 2016, în privința apartamentului X, obligarea de furnizare a informației și executare a cerințelor înaintate prin cererea prealabilă din 31 august 2016, recunoașterea dreptului încălcat și repararea prejudiciului cauzat (f.d. 3-12).

În ședința de judecată din 06 februarie 2017, Vitalie Burciu a renunțat la pretenția privind furnizarea informației și a specificat că își menține următoarele cerințe înaintate prin cererea prealabilă din 31 august 2016: obligarea de excludere din ordinele de încasare a numerarului a mențiunilor privind volumul de 352 m² de apă potabilă și datoria în sumă de 6 863, 07 lei, cu includerea datelor corecte ce țin de volumul de apă potabilă și datorie, pe baza noului apometru (f.d. 58-76; 97).

La 20 martie 2018, Vitalie Burciu a depus cerere de modificare a acțiunii, introducând ÎM „Infocom“ în proces în calitate de copârâtă și solicitând, în final: anularea ordinelor de încasare a numerarului nr. 132295817 pentru luna iulie 2016, nr. 134989824 pentru luna ianuarie 2017 și nr. 134989825 pentru luna

ianuarie 2017, toate în privința apartamentului X; excluderea de pe contul deschis de CCL-231 în privința apartamentului X a sumelor anulate prin decizia din 07 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău; recunoașterea dreptului încălcat; și repararea prejudiciului material și moral cauzat (f.d. 141-142).

Prin hotărârea din 31 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea înaintată de Vitalie Burciu a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 182).

La 17 iulie 2018, Vitalie Burciu a declarat apel împotriva hotărârii din 31 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d. 185).

Prin încheierea din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cererea de apel depusă de Vitalie Burciu a fost restituită din motiv că apelul a fost declarat în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen (f.d. 198-201).

La 05 noiembrie 2018, Vitalie Burciu a declarat recurs împotriva încheierii din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a acesteia (f.d. 206-207).

În motivarea recursului, Vitalie Burciu a susținut că instanța de apel a constatat în mod eronat încălcarea termenului de declarare a apelului, cu toate că a reținut faptul recepționării de către Vitalie Burciu a dispozitivului hotărârii primei instanțe abia la data de 18 iunie 2018.

Aici, recurentul a relatat că nu a fost prezent în ședința de judecată din 31 mai 2018, când a fost pronunțat dispozitivul hotărârii, iar în perioada 08 mai 2018 – 30 iunie 2018, a fost internat în spital cu diagnozele X și Y.

A precizat că a cerut amânarea ședinței de judecată din 31 mai 2018, dar prima instanță a ignorat cererea respectivă.

Pentru aceste motive, recurentul consideră că, în contradicție cu concluzia instanței de apel, nu a încălcat termenul de declarare a apelului.

În continuare, recurentul a evidențiat că instanța de apel a admis anumite inexactități, și chiar falsuri în decizia contestată, după cum urmează.

Instanța de apel a menționat că Vitalie Burciu și-a rezervat dreptul la apel suplimentar cu prezentarea complementară a motivelor de fapt și de drept după luarea de cunoștință de hotărârea integrală a primei instanțe, iar Vitalie Burciu a explicat că cererea sa de apel nu conține o atare mențiune.

Instanța de apel a indicat că Vitalie Burciu nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, iar Vitalie Burciu a invocat că nu a recepționat o astfel de încheiere, presupunând, de altfel, că aceasta nici nu a fost emisă.

Totodată, recurentul este de acord cu invocarea de către instanța de apel a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, din care rezultă că părțile sunt obligate de a se interesa de soarta procesului în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia, dar a reiterat că fiind grav bolnav, nu a fost prezent în ședința de judecată din 31 mai 2018.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

După cum rezultă din actele cauzei, copia încheierii din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa lui Vitalie Burciu la 08 octombrie 2018, fapt ce se confirmă prin copia scrisorii de însoțire nr. 9802 (f.d. 204), însă probe care ar confirma recepționarea încheierii de către recurentul Vitalie Burciu la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul Vitalie Burciu, declarând recursul la 05 noiembrie 2018, s-a conformat prevederilor legale și s-a încadrat în termenul prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă.

Examinând recursul, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii recurate, din următoarele raționamente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

În această conjunctură, Colegiul notează că spre deosebire de termenul de declarare a recursului, care curge din data comunicării, după caz, a încheierii, hotărârii sau deciziei integrale, termenul de declarare a apelului curge din data pronunțării dispozitivului hotărârii.

În sensul stabilirii limitelor temporale de declarare a apelului, legiuitorul nu a prevăzut excepții pentru participanții la proces legal înștiințați care au decis să nu participe la examinarea cauzei în primă instanță, cu atât mai mult – excepții pentru participanții la proces legal înștiințați care au participat la examinarea cauzei, dar nu s-au înfățișat în instanță la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Deci, instanța de apel corect a conchis că termenul de declarare a apelului, care este comun tuturor participanților la proces, a expirat la 02 iulie 2018, fiindcă dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunțat la 31 mai 2018, iar zilele de 30 iunie 2018 și 01 iulie 2018 au fost nelucrătoare.

În situația în care Vitalie Burciu a depus cererea de apel la 17 iulie 2018, este cert că termenul de declarare a apelului a fost încălcat, după cum a indicat și instanța de apel.

Prin urmare, contrar alegațiilor recurentului, nu există nicio contradicție între constatarea faptului recepționării de către Vitalie Burciu a dispozitivului hotărârii primei instanțe abia la data de 18 iunie 2018 și constatarea încălcării termenului de declarare a apelului. Colegiul reiterează că și în situația în care recurentul în perioada 08 mai 2018 – 30 iunie 2018, a fost internat în spital, fiind grav bolnav, legea nu prevede deplasarea momentului în care a început să curgă termenul de declarare a apelului, și nici întreruperea acestuia.

Totuși, legiuitorul a prevăzut instituția repunerii în termen. Așadar, potrivit

art. 116 alin. (1) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Art. 116 alin. (2) din Codul de procedură civilă stipulează că cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată.

Colegiul observă că Vitalie Burciu nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, după cum a constatat și instanța de apel, care a considerat necesar să aplice sancțiunea procedurală sub forma restituirii cererii de apel.

În conformitate cu art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

În speță, având în vedere constatarea celor două condiții de la art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, și anume depunerea apelului în afara termenului legal și omisiunea apelantului de a solicita repunerea în termen, instanța de apel corect a restituit cererea de apel.

În această privință, instanța de apel a explicat cu suficientă putere de convingere că cererea de repunere în termen a instrumentului de atac, în orice caz trebuie să fie exprimată din inițiativa participanților la proces, instanța nefiind îndreptățită, în lipsa unor dispoziții legale exprese, să efectueze din oficiu repunerea în termen, chiar dacă din ansamblul materialului probator administrat la dosar ar rezulta că participanții la proces au avut motive întemeiate, cum ar fi boala gravă, de a îndeplini în termen actul de procedură.

În astfel de situații, Curtea Europeană a Drepturilor Omului este întotdeauna tranșantă, inclusiv în raport cu Republica Moldova, echivalând repunerea nejustificată în termenul de efectuare a actului de procedură cu încălcarea dreptului la proces echitabil și a principiului securității raporturilor juridice (cauzele Melnic v. Moldova și Popov v. Moldova (nr. 2)).

În continuare, cu referire la pretensele inexactități admise de instanța de apel, Colegiul reliefează următoarele.

Vitalie Burciu cu adevărat nu a indicat în cererea sa de apel că va depune apel suplimentar cu prezentarea complementară a motivelor de fapt și de drept după luarea de cunoștință de hotărârea integrală a primei instanțe. Totuși, cererea sa de apel nu corespunde întocmai prevederilor art. 365 alin. (1) lit. d) și e) din Codul de procedură civilă, iar instanța de apel a anticipat depunerea cererii de apel motivate. În orice caz, această anticipare, poate nejustificată, nu a afectat soluția instanței de apel de a restitui cererea de apel în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

De asemenea, instanța de apel nu a semnalat faptul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, ci a indicat acest articol în întregime sa, dar referindu-se în exclusivitate la temeiul de restituire pe care l-a aplicat.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul declarat de Vitalie Burciu împotriva încheierii instanței de apel este neîntemeiat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Vitalie Burciu împotriva încheierii din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Vitalie Burciu.

Se menține încheierea din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vitalie Burciu împotriva CCL-231 și ÎM „Infocom“ cu privire la anularea ordinelor de încasare a numerarului, excluderea de pe cont a sumelor bănești, recunoașterea dreptului încălcat și repararea prejudiciului material și moral cauzat.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan